

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРОРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ

Кафедра фізичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

декан гуманітарно-педагогічного факультету

_____ доц. Інна САВИЦЬКА

«__» _____ 20__ р.

«СХВАЛЕНО»

На засіданні кафедри психології

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____ доц. Микола КОСТЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Фізична культура і спорт» (ОС «Бакалавр»)

_____ доц. Сава БРИНЗАК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ У СФЕРІ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**

Спеціальність: 017 – «Фізична культура і спорт»

освітня програма: «Фізична культура і спорт» (ОС «Бакалавр»)

Факультет: Гуманітарно-педагогічний

Розробник: кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри
фізичного виховання Хижняк Анна Анатоліївна

1. Опис навчальної дисципліни

ОК 30 «ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>
Галузь знань	<i>01 Освіта/Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>017 «Фізична культура і спорт»</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Фізична культура і спорт»</i>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	<i>Обов'язковий освітній компонент</i>
Загальна кількість годин	<i>__120__</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>__4__</i>
Кількість змістових модулів	<i>__3__</i>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>Не передбачено</i>
Форма контролю	<i>Екзамен</i>
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	<i>денна форма навчання</i>
Рік підготовки	<i>3</i>
Семестр	<i>6</i>
Лекційні заняття	<i>45 год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>
Лабораторні заняття	<i>-</i>
Самостійна робота	<i>45 год.</i>
Індивідуальні завдання	<i>-</i>
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	<i>5 год.</i>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи управління менеджменту та маркетингу в сфері фізичної культури та спорту» є: теоретична та практична підготовка здобувачів щодо теорії управління, управлінської діяльності, практичних навичок менеджера та маркетингу фізкультурно-спортивної організації, що можуть бути застосовані у майбутній професійній діяльності фахівців фізичної культури і спорту

Завданнями вивчення дисципліни є:

1. Ознайомити студентів з об'єктивними закономірностями, цілями, соціально-економічними умовами управління фізичною культурою і спортом як галуззю, з роботою основних органів управління фізичною культурою і спортом в Україні;

2. Дати студентам знання з основ менеджменту фізкультурно-спортивної організації, що включають функції, методи менеджменту, будову, властивості, внутрішні й зовнішні взаємні зв'язки у фізкультурно-спортивній організації;

3. Навчити студентів оперувати чинниками, що визначають і характеризують структуру й діяльність тієї чи іншої організації (мета, завдання, функції, методи, форми організаторської діяльності);

4. Дати студентам загальні навички стратегічного, організаційного, фінансового, персонального менеджменту з точки зору управління фізкультурно-спортивною організацією.

5. навчити студента самостійно визначати форми та засоби маркетингової стратегії та тактики спортивної організації, методи її побудови.

Основні результати навчання та набуття компетентності, які вони формують:

- **Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

- **Загальні компетентності (ЗК)**

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

- **Фахові (спеціальні) компетентності (СК):**

СК 1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.

СК 6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

СК 13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту. Знати технологію проектування послуг фізичної культури і спорту в рамках маркетингу. Володіти технологією комунікативної діяльності на ринку послуг фізичної

культури і спорту.

• **Результати навчання (РН):**

ПРН 1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

ПРН 5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 12. Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях.

ПРН 19. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.

ПРН 20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

3. Програма та структура навчальної дисципліни
повного терміну денної форми навчання:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л.		пр.	лаб	ін д.	спр.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи управління фізичною культурою і спортом						
Тема 1.1. Поняття організації та управління в галузі фізичної культури і спорту	4	2				2
Тема 1.2. Система управління фізичною культурою і спортом в Україні	6	2	2			2
Тема 1.3. Забезпечення діяльності фізичної культури і спорту як галузі народного господарства	6	2	2			2
Тема 1.4. Типологія фізкультурних і спортивних організацій в територіальних громадах.	6	2	2			2
Тема 1.5. Державні та недержавні органи управління фізичною культурою і спортом	6	2	2			2
Тема 1.6. Інформаційне забезпечення спортивного управління	6	2	2			2
Разом за змістовим модулем 1.	34	12	10			12

Змістовий модуль 2. Сутність і функціональні різновиди менеджменту у фізичній культурі та спорті						
Тема 2.1. Поняття і сутність менеджменту в сфері ФКіС. Методи і функції менеджменту	4	2				2
Тема 2.2. Спортивна організація як об'єкт управління	6	2	2			2
Тема 2.3. Керівництво, влада, лідерство.	4	2				2
Тема 2.4. Організація праці в менеджменті	6	2	2			2
Тема 2.5. Процес менеджменту і технологія прийняття рішень	6	2	2			2
Тема 2.6. Фінансовий менеджмент	6	2	2			2
Тема 2.7. Менеджмент спортивних змагань	4	2				2
Тема 2.8. Менеджмент олімпійського і професійного спорту	6	2	2			2
Разом за змістовим модулем 2	42	16	10			16
Змістовий модуль 3. Теоретичні основи маркетингу у фізичній культурі і спорті						
Тема 3.1. Поняття та сутність маркетингу в сфері ФКіС	4	2				2
Тема 3.2. Формування маркетингової інформаційної системи на основі проведення маркетингових досліджень. Вивчення потреб і поведінки споживачів	6	2	2			2
Тема 3.3. Маркетингова товарна та цінова політика підприємства	6	2	2			2
Тема 3.4 Маркетингові дослідження у спортивній та фізкультурно-оздоровчій галузі	6	2	2			2
Тема 3.5. Спортивні події. Види послуг та їх характеристика	4	2				2
Тема 3.6. Формування фінансового забезпечення спортивних подій	6	2	2			2
Тема 3.7. Комунікаційна діяльність організаторів спортивних подій	4	2				2
Тема 3.8. Аналіз результативності здійснення спортивних подій та маркетингової діяльності	6	2	2			2
Разом за змістовим модулем 3.	42	16	10			16
Всього:	120	45	30			45

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1		
1	Організація як суб'єкт управління в галузі фізичної культури і спорту	2
2.	Фізична культура і спорт у системі ринкових відносин	2
3.	Елементи системи управління організації. Рівні управління та носії управлінської структури організації	2
4.	Державні та недержавні органи управління фізичною культурою і спортом	2
5.	Складові успіху, завдання та класифікація цілей організації. Середовище існування організації (внутрішнє та зовнішнє)	2
Змістовий модуль 2		
6.	Сутність, значення та класифікація методів менеджменту	2
7.	Організаційна функція менеджменту. Правила організації управління. Структура управління організації. Фактори впливу на структуру управління. Етапи організаційного проектування	2
8.	Влада. Види повноважень. Форми влади. - Лідерство. Теорії лідерства.	2
9.	Мотиваційна функція менеджменту. Чинники, що впливають на потреби людини	2
10.	Особливості менеджменту в олімпійському та професійному спорті	2
Змістовий модуль 3		
11.	Поняття маркетингу. Історичні передумови виникнення маркетингу. Методологічні підходи визначення терміну «маркетинг».	2
12.	Етапи розвитку маркетингу. Цілі, принципи та завдання маркетингу підприємства. Види маркетингу та їх характеристика.	2
13.	Концепції діяльності підприємства на ринку.	2
14.	Розробка робочого плану маркетингових досліджень. Зміст етапів проведення маркетингових досліджень.	2
15.	Сутність, цілі та завдання маркетингової цінової політики підприємства. Фактори, що впливають на формування цінової політики підприємства. Етапи процесу та методи ціноутворення.	2
Всього годин		30

5. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовний модуль 1		
1.	Структура управління галуззю фізичної культури і спорту.	2
2.	Суб'єкти та об'єкти управління галуззю фізичної культури і спорту.	2
3.	Обґрунтування принципів управління галуззю фізичної культури і спорту.	2
4.	Реалізація основних функцій управління галуззю фізичної культури і спорту в Україні на різних рівнях (державна, область, район, місто, фізкультурно-спортивна організація).	2
5.	Громадські органи управління галуззю фізичної культури і спорту в Україні.	2
6.	Система спортивних шкіл в Україні та за кордоном.	2
Змістовий модуль 2		
7.	Правове регулювання діяльності галузі фізичної культури і спорту в Україні.	2
8.	Економічні показники діяльності галузі фізичної культури і спорту в Україні за останні роки.	2
9.	Роль комунікації в роботі менеджера.	2
10.	Врахування особистісних якостей у роботі менеджера.	2
11.	Сприйняття як процес отримання інформації в менеджменті.	2
12.	Рішення менеджера як вибір альтернативи. Різні підходи до прийняття менеджерського рішення.	2
13.	Чинники, що впливають на прийняття менеджерського рішення.	2
14.	Менеджерські рішення в організаційному менеджменті.	2
Змістовий модуль 3		
15.	Методологічні основи маркетингу в сфері фізичної культури та спорту	2
16.	Основи підприємництва в спорті	2
17.	Дослідження ринку в спорті. Попит та пропозиція	2
18.	Спортивне ліцензування	2
19.	Види маркетингу маркетинг як прогресивна технологія просування	2
20.	Реклама та робота з громадськістю у спорті	2
21.	Товарні знаки у спортивному бізнесі	2
22.	Бізнес-планування в спортивній індустрії	3
Всього годин		45

6. Контрольні питання, зразки тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

6.1. Контрольні питання

1. Сутність та зміст менеджменту
2. Розвиток управління як науки
3. Етапи та види управління
4. Сутність менеджменту в спорті.
5. Поняття та структура організації як об'єкту управління.
6. Складові успіху, завдання та класифікація цілей організації.
7. Середовище існування організації (внутрішнє та зовнішнє).
8. Культура організації.
9. Закони та закономірності менеджменту ФКіС.
10. Принципи менеджменту ФКіС.
11. Методи менеджменту ФКіС.
12. Поняття та класифікація функцій процесу управління
13. Сутність та особливості керівництва.
14. Стилi керівництва.
15. Типи влади.
16. Лідерство.
17. Риси сучасного менеджера.
18. Сутність та зміст організації праці.
19. Етапи процесу організації праці в менеджменті.
20. Поділ праці в менеджменті.
21. Види кооперації праці в менеджменті.
22. Робоче місце працівника менеджменту організації.
23. Поняття маркетингу та етапи його розвитку.
24. Цілі, принципи та завдання маркетингу підприємства.
25. Види маркетингу та їх характеристика.
26. Поняття маркетингової інформаційної системи.
27. Суть маркетингових досліджень та практика організації проведення на ринку.
28. Види опитування. Характеристика методів опитування.
29. Методичні засади комплексного маркетингового дослідження ринку та етапи проведення.
30. Фактори, що впливають на поведінку покупців.
31. Сутність ринкового сегментування.
32. Етапи процесу сегментування ринку.
33. Етапи позиціонування товару.
34. Сутність, цілі та завдання маркетингової товарної політики підприємства.
35. Концепція життєвого циклу товару.
36. Етапи розробки нового продукту.

37. Сутність, цілі та завдання маркетингової цінової політики підприємства.
38. Етапи процесу та методи ціноутворення.
39. Маркетингова політика розповсюдження.
40. Функції та характеристики каналів розповсюдження.
41. Характеристика методів оцінки та вибору каналів розповсюдження.
42. Взаємозв'язок маркетингової політики розповсюдження та логістики.
43. Формування міжнародних каналів розповсюдження.
44. Сутність, значення та завдання політики розповсюдження.
45. Маркетингова політика комунікацій.
46. Реклама в системі маркетингових комунікацій.
47. Організація маркетингової діяльності підприємства.
48. Контроль маркетингової діяльності підприємства.

6.2. Зразок варіанту екзаменаційного білету

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС <u>бакалавр</u> спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Кафедра _ фізичного виховання_ 20__-20__ н. р.	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № <u>1</u> з дисципліни Основи управління, менеджменту і маркетингу у сфері фізичної культури і спорту	Затверджую Зав. кафедри _____ <u>Костенко М.П.</u> _____ 20__ р.
Екзаменаційні запитання			
1. Історія розвитку спортивного менеджменту як науки			
2. Охарактеризуйте ціноутворення в маркетингу			
Тестові завдання різних типів			
1. Вставте пропущене слово у реченні:			
Найціннішою для маркетингових досліджень є інформація...	(у бланку відповідей подати одним словом)		
2. Встановіть відповідність між поняттями:			
1. Ринок	А. Стратегія розвитку;		
2. Реклама	Б. Готівковий актив		
3. Ліквідність	В. Сигмент;		
4. Бізнес-план	Г. Просування товару		
3. Ринкові дослідження це:			
1	засіб збору й аналізу інформації		
2	суб'єкт системи «підприємство-ринок-економіка»		
3	вид людської діяльності		
4. Стратегія ринку орієнтована на декілько сегментів ринку – це			
1	масовий маркетинг		
2	концентрований маркетинг		
3	диференційований маркетинг		
5. Встановіть відповідність між стилем керівництва та його характеристикою:			
1. Демократичний	А. Стиль базується на жорсткому способі управління, недопущенні ініціативи.		
2. Ліберальний	Б. Керують підлеглі, “вказівки не даються”, “своя людина”. Для цього стилю характерне недостатнє втручання керівника в ті справи, які відбуваються в колективі		

3. Авторитарний	В. базується на колегіальності прийняття рішень, врахуванні думок і, за можливості, побажань підлеглих, передачі частини повноважень підлеглим. Це стиль заохочення, ініціативи, а також стиль наставництва.
6. Завершіть речення:	
Який термін відображає можливості і бажання людей платити за що-небудь.....	(у бланку відповідей подати одним словом)
7. На якому етапі життєвого циклу товару основними клієнтами підприємства є аутсайтери?	
1. Впровадження	
2. Зростання	
3. Зрілості	
4. Спаду	
8. Вставте пропущені слова у реченнях:	
Менеджмент (або «управління») — це процес планування, організації, мотивації та контроль організації з метою, необхідних для ефективного виконання завдань..	(у бланку відповідей подати одним терміном)
9. Вставте пропущене слово у реченні:	
Стратегічне управління — це довгостроковий, якісно визначений процес розвитку організації, який стосується, системи взаємовідносин в середині організації, а також позиції організації в зовнішньому середовищі, і який приводить до досягнення цілей організації.	(у бланку відповідей подати одним словом)
10. Що таке попит?	
(у бланку відповідей подайте декількома словами)	

7. Методи навчання

Під час викладання дисципліни «Основи управління, менеджменту і маркетингу у сфері фізичної культури і спорту» застосовуються такі методи навчання, як:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

а) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

б) За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

в) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові.

г) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Форми контролю

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого вченою радою НУБіП України 26 квітня 2023 року, протокол № 10, видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль з дисципліни здійснюється під час проведення практичних занять, і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу і має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу, отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Семестрова атестація (підсумкова) проводиться у формі семестрового екзамену.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані складати екзамен відповідно до вимог робочого навчального плану у терміни, передбачені графіком освітнього процесу. Зміст екзамену визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (дію від 26.04.2023 р. № 10).

Таблиця 1

Оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Засвоєння здобувачем вищої освіти програмного матеріалу змістового модуля вважається успішним, якщо рейтингова оцінка його становить не менше, ніж 60 балів за 100-бальною шкалою.

Для визначення рейтингу здобувача з виконання програми навчальної дисципліни **Рпр.** (до 100 балів), одержаний рейтинг з екзамену (підсумкової атестації, **Рат.**) (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи **Рн.р.** (до 70 балів): $R_{пр.} = R_{н.р.} + R_{ат.}$

Підсумкова оцінка студенту виставляється з урахуванням виконання основних видів діяльності за модулями та складання екзамену (табл. 2):

Таблиця 2

Розподіл балів, які формують підсумкову оцінку студента з дисципліни

Види діяльності	К-ть балів
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи управління фізичною культурою і спортом	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 1	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 2	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 3	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 4	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 5	10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота (Написання есе на 3 контрольні питання за тематикою змістовного модуля)	30
Змістовий модуль 2. Сутність і функціональні різновиди менеджменту у фізичній культурі та спорті	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 6	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 7	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 8	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 9	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 10	10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота (Написання есе на 3 контрольні питання за тематикою змістовного модуля)	30
Змістовий модуль 3. Теоретичні основи маркетингу у фізичній культурі і спорті	100
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 11	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 12	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 13	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 14	10
Відповіді студентів на практичному занятті за Темою 15	10
Наявність конспектів за темами самостійної роботи	20
Модульна контрольна робота (Написання есе на 3 контрольні питання за тематикою змістовного модуля)	30
Всього за види діяльності (Рейтинг навчальної роботи - Рн.р.)	70
Екзамен (Рейтинг підсумкової атестації – Рат.)	30
Рейтингова оцінка навчальної дисципліни – Рн.д.	100

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Презентації, тестові завдання, доповіді, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Презентації, тестові завдання, доповіді повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

10. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Основи управління, менеджменту і маркетингу у сфері фізичної культури і спорту»

10.1. Критерії оцінювання відповіді студентів на практичних заняттях (оцінюється до 10 балів)

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	Студент має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє працювати з науковою літературою. Буде відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію. Не допускає помилок в усній формі.
7-8	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, виконує практичну роботу без помилок, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей, незначні мовні помилки в наведених прикладах. Студент недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
5-6	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.

*10.2. Критерії оцінювання самостійної роботи
(оцінюється до 20 балів)*

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
20	Студент опрацював всі 100% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
17-19	Студент опрацював 90-80% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
14-16	Студент опрацював в 70% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
11-13	Студент опрацював 60% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем, що підтверджується конспектом.
8-10	Студент опрацював 50% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
5-7	Студент опрацював 40-30% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
2-4	Студент опрацював 20% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.
1	Студент опрацював 10% тем самостійної роботи за відповідним змістовним модулем якісно і повно, що підтверджується конспектом.

*10.3. Критерії оцінювання написання есе на 3 питання модульних контрольних робіт (оцінюється до 10 балів за кожне питання)
(3 питання по 10 балів):*

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час написання есе, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань.
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час написання есе, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час написання есе, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час написання есе, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час написання есе, допускаючи при цьому суттєві помилки

10.4. Критерії оцінювання складання студентами екзамену (оцінюється в 30 балів)

Критерії оцінювання написання студентом відповідей на екзаменаційні запитання. Відповідь на одне екзаменаційне запитання, оцінюється до **10** балів (2 питання по **10** балів):

Оцінка, в балах	Критерії оцінювання
9-10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
7-8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки
5-6	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки
3-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
1-2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки

Написання тестових завдань, оцінюється до 10 балів. За кожен правильну відповідь на питання, студент отримує 1 бал (10 питань*1 бал = 10 балів).

11. Методичне забезпечення

Методичним забезпеченням навчальної дисципліни «Основи управління, менеджменту і маркетингу у сфері фізичної культури і спорту» є:

- Навчальний план підготовки майбутнього фахівця першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

- Положення: про екзамени та заліки; про організацію освітнього процесу у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» (затверджено вченою радою НУБіП України від 26.04.2023 р. протокол № 10);

- ця робоча програма;

- завдання для самосійної роботи студентів;
- контрольні питання для поточного і підсумкового контролю;
- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бондарчук Н. Я. Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту: Навчальний посібник. Ужгород: Поліпрінт, 2010. 170 с.
2. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту : метот. рекомендації / Г. П. Грибан. Житомир : Видав. "Рута", 2022. 124 с
3. Жданова О.М., Чеховська Л. Я. Основи управління сферою фізичної культури і спорту: навч. посіб. для студентів ВНЗ фізичного виховання і спорту. Львів: ЛДУФК, 2017. 244 с.
4. Імас Є.В, Мічуда Ю.П, Ярмолюк О.В. Маркетинг у спорті: теорія та практика. Київ: НУФВСУ, Олімпійська література; 2017. 272 с.
5. Мічуда Ю.П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку: закономірності функціонування та розвитку. Київ: Олімпійська література; 2007. 215 с.

Додаткові:

1. Біловодська О.А. Маркетинговий менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання; 2010. 332 с.
2. Гасюк І.Л. Державне управління фізичною культурою та спортом: стан та перспективи розвитку: монографія. Харків: ПП Балюк І. Б.; 2011. 432с.
3. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про фізичну культуру і спорт" та інших законодавчих актів України " 1724-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР); 2010. № 7. Ст.50.
4. Іванова Л.О., Семак Б.Б., Вовчанська О.М. Маркетинг послуг: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. 508 с.
5. Крикавський Є.В. Маркетинговий менеджмент: навч.посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки; 2014. 380 с.
6. Олійник М.О., Скрипник А.П. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні. Харків: Харківський державний інститут фізичної культури; 2000. 292 с.
7. Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року „Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація” : Указ Президента від 09.02.2016 р., № 42/2016.

8. Путятіна Г.М., Серета Н.В. Маркетингова діяльність некомерційних організацій (на прикладі дитячо-юнацьких спортивних шкіл): навч. посіб. для студ. ВНЗ фізкультурно-спортивного профілю. Харків: ХДАФК, 2013. 102 с.
9. Разумовський С.О. Теорія і практика економічної культури в спортивній діяльності: навч. посіб. Харків; 2012. 140 с.
10. Танклевська Н. С., Вибранський В. В. Основи маркетингу в спортивній сфері. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2019. Вип. 6(140). С. 20-25
11. Танклевська Н.С., Вибранський В.В. Сучасні концепції спортивного менеджменту. Фінансовий простір. 2020. 1 (37). С. 52-65

Інформаційні ресурси:

1. Дутчак М. В. Класифікація професій у сфері фізичної культури і спорту в Україні: стан та перспективи. Спортивна наука України. 2010. № 2. С. 25–41. Режим доступу: <http://www.sportscience.org.ua/index.php/>
2. Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 р. № 1320-р. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1320-2015-p>
3. Міністерство молоді та спорту України. Офіційний сайт. Режим доступу: <https://mms.gov.ua/>
4. Приходько І.І., Корнієнко І.Г. Організація і менеджмент фізичної культури. Для студентів 2 курсу (за кредитно-модульною системою): навч. посіб. Харків: ХДАФК, 2009. Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5593080/page:22/>
5. Прокопова Л.І., Чхайло М.Б. Основи маркетингу і менеджменту фізкультурно-оздоровчих послуг: навч. посібник. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка; 2012. 298с. Режим доступу: https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/4381/3/Prokopova_Osno_vy%20Marketynhu.pdf
6. Профізичну культуру і спорт: Закон України. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
7. Спортивний комітет України. Офіційний сайт. Режим доступу: <https://scu.org.ua/>.